

Pat Andrea schildert zijn "The Hague Air Gallery" vlieger.

Eventueel kan met een copiëerapparaat het voorbeeld al wat vergroot worden. Op dat voorbeeld, laten we zeggen 10 x 15 cm, worden dan lijnen getrokken op 1 cm afstand van elkaar (zowel horizontale als verticale lijnen). We hebben nu hokjes van 1 x 1 cm. Op het vliegermateriaal maken we een zelfde vak verdeling, alleen worden de vakjes nu groter; bijvoorbeeld 10 x 10 cm. De uiteindelijke tekening wordt nu dus 100 x 150 cm. Alles wat nu nog moet gebeuren is de tekening vakje voor vakje overnemen. Op die manier blijven verhoudingen behouden. Met deze manier van vergroten kunnen ook eigen ontwerpen onder handen genomen worden. Een gedachteloos gemaakt krabbeltje tijdens het telefoneren kan ingekleurd een prima vliegertekening zijn. Algemeen geldt wel dat de kleinere details niet nodig zijn. Groot aanpakken dus. Tekenen is vooral een kwestie van volhouden. Maak een tekening, kijk wat niet bevalt en probeer voorbeelden

te zoeken waar anderen het beter doen. Goed bekijken wat zij anders doen en dan maar weer proberen. Als de kleine tekening bevalt zal de grote versie in kleur zeker bevallen. Ook het werken met verf is een kwestie van proberen en volhouden...

Deze manier van vliegers versieren ligt minder in het verlengde van vliegers bouwen. Toch kan het er echt bijhoren: in China zijn er vliegerbouwers die vooral naam maken met de beschildering van hun werk. Er valt heel wat te doen met beschilderde vliegers. Zo kunnen enkele vliegers aan een lijn samen een verhaal vertellen (bovenste vlieger: de zon, daar onder een man met vleugels; Icarus, daaronder een vlieger met een vallende man; Icarus na zijn hoge vlucht...). In Japan werden verhalen verteld terwijl vliegers voor de illustratie zorgden. Eerst alle vliegers hoog oplaten en dan, tijdens het verhaal telkens de bijpassende vlieger lager halen. Misschien wat voor een vliegerfeest?

In dit verhaal werd tot nu toe niets gezegd over vliegertypes om te beschilderen. Daar ben ik voor mezelf nog niet uit. De Edo vlieger met zijn strak rechthoekig vlak is natuurlijk prachtig, maar ik vind het een dure en moeilijke vlieger. Vinvliegers zijn wel bruikbaar, maar de toeschouwer moet naast de vliegeraar staan om geen last te hebben van de vinnen. Ik heb tot nu toe Sanjo's, Genki's en simpele rechthoeken met staart gebruikt. Allemaal bruikbaar, maar de vervorming door de wind laat de stokken duidelijk zien en dat kan storen. Hier valt nog heel wat te experimenteren.

Heeft iemand hier soms een ideale oplossing voor (bijvoorbeeld een Edo die in een uurtje valt te bouwen) ?

Jan Kusters, Sittard

Wie wind zaait, zal vliegers oogsten
(oude volkswijsheid)